

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสศ.) ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีวิธีการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หน่วยในการวิเคราะห์
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. ขอบเขตการศึกษา
5. ตัวแปรการศึกษา
6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 16 อำเภอ 196 ตำบล คือ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอภาชี อำเภอบ้านแพรก อำเภอเสนา อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอนครหลวง อำเภอบางบาล อำเภอท่าเรือ อำเภออุทัย อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางปะหัน อำเภอมหาราช อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย และอำเภอผักไห่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 16 อำเภอ 209 ตำบล แต่มีคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล เพียง 196 ตำบล เนื่องจากมี 13 ตำบลอยู่ในความดูแลของเขตเทศบาล ซึ่งไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 16 อำเภอ 196 ตำบล ๆ ละ 1 คน รวม 196 คน จำแนกรายละเอียดในแต่ละอำเภอได้ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอ	จำนวนตำบลในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	จำนวนประธานคณะกรรมการ พัฒนาสตรีตำบล (คน)
พระนครศรีอยุธยา	21	19
ภาชี	8	7
บ้านแพรก	5	5
เสนา	17	17
บางซ้าย	6	6
บางไทร	23	20
นครหลวง	12	12
บางบาล	16	16
ท่าเรือ	10	10
อุทัย	11	11
ลาดบัวหลวง	7	6
บางปะหัน	17	14
บางปะอิน	18	18
มหาราช	12	12
วังน้อย	10	8
ผักไห่	16	16
รวม	209	196

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) เพื่อให้มีการกระจายของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมสามารถเป็นตัวแทนที่ดีได้ และเพื่อให้สอดคล้องกับการคัดเลือกตัวอย่างในขั้นตอนที่ 2 และกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

การคำนวณขนาดของตัวอย่าง ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรที่ใช้ศึกษาทั้งหมด
 (ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล)
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ($e = 0.05$)

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{196}{1+196(0.05)^2} = 138$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 138 คน

จึงคำนวณหาจำนวน โดยใช้สูตร Nagtation (ชนะรัตน์ แสงรัตน์ชัยกุล. 2546 : 44) และสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับสลากตำบลในแต่ละอำเภอ จนครบ 16 อำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 138 คน รายละเอียดตามตาราง 2

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

n_1 แทน จำนวนตัวอย่างในแต่ละอำเภอ

n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

N_1 แทน จำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

เช่นตัวอย่างการคำนวณหาจำนวนตัวอย่างของอำเภอพระนครศรีอยุธยา

$$n_1 = \frac{139 \times 19}{196}$$

$$\text{จำนวนตัวอย่าง} = 14 \text{ คน}$$

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอ	จำนวนประธานคณะกรรมการ พัฒนาสตรีตำบล (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
พระนครศรีอยุธยา	19	14
ภาชี	7	5
บ้านแพรก	5	3
เสนา	17	11
บางซ้าย	6	4
บางไทร	20	15
นครหลวง	12	8
บางบาล	16	11
ท่าเรือ	10	7
อุทัย	11	7
ลาดบัวหลวง	6	5
บางปะหัน	14	11
บางปะอิน	18	12
มหาราช	12	8
วังน้อย	8	7
ผักไห่	16	11
รวม	196	138

ขอบเขตการศึกษา

ในการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษา 3 ด้าน คือ

1. ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล
2. ศึกษาปัจจัยแวดล้อมของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล
3. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยแวดล้อมที่มีต่อการปฏิบัติงาน

ของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล

ตัวแปรที่ศึกษา

เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยแวดล้อมที่มีต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- 1.1 อายุ
- 1.2 สถานภาพ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 อาชีพ
- 1.5 รายได้
- 1.6 ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
- 1.7 คุณลักษณะผู้นำ

2. ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่

- 2.1 การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 2.2 การได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรี

ตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามโดยการนำเอาแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นคำถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการดำรงตำแหน่งที่สำคัญในชุมชน

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ด้านคุณลักษณะผู้นำ

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยแวดล้อม ด้านการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ส่วนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยแวดล้อม ด้านการได้รับความรู้และข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรี

ส่วนที่ 5 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล

ส่วนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการ พัฒนาสตรีตำบล

การทดสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปตรวจสอบความเที่ยงตรงแบบ เฉพาะหน้า (Face Validity) โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตรวจสอบด้านเนื้อหาเพื่อแก้ไขความชัดเจน และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนวิจารณ์และเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดปทุมธานี โดยทำการทดสอบกับคณะกรรมการกลุ่มจำนวน 30 ราย เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และความเข้าใจในเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำไปปรับปรุงอีกครั้ง ก่อนที่จะนำไปใช้ในการศึกษาต่อไป ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (try out) พบว่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8282

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือการวิจัย คือแบบสอบถาม โดยทำหนังสือประสานงานกับพัฒนาการอำเภอทุกอำเภอเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการจัดเก็บ พร้อมส่งแบบสอบถามการวิจัยตามจำนวนที่คำนวณได้ในตาราง 1 จำนวน 138 ชุด

การรวบรวมข้อมูล ได้กำหนดขั้นตอนในการรวบรวมไว้ดังนี้

1. แจกแบบสอบถาม สำหรับกลุ่มเป้าหมาย โดยนำแบบสอบถามส่งไปที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทุกอำเภอ
2. โทรศัพท์ประสานงานพัฒนาการผู้รับผิดชอบแผนงานพัฒนาสตรีในอำเภอเพื่อขอความร่วมมือในการประสานงานประสานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลในอำเภอนั้น ๆ
3. รวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ผล จำนวน 138 ชุด
4. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการเก็บข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้ศึกษานำมาตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาจัดระเบียบและประมวลผล แล้วนำไปวิเคราะห์ประเมินผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำ ข้อมูลแวดล้อมด้านได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือแนะนำ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้านการได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรี และการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การวัดตามคะแนนค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ได้ดังนี้
 - 2.1. การวัดคุณลักษณะผู้นำของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบลวัดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.67	มีคุณลักษณะผู้นำ น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.68- 2.34	มีคุณลักษณะผู้นำ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	2.35 - 3.00	มีคุณลักษณะผู้นำ มาก

2.2 การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ วัดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.67	ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.68- 2.34	ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	2.35 - 3.00	ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ มาก

2.3 การได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรี วัดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.67	ได้รับความรู้และข่าวสาร น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.68- 2.34	ได้รับความรู้และข่าวสาร ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	2.35 - 3.00	ได้รับความรู้และข่าวสาร มาก

2.4 การปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล วัดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.67	มีการปฏิบัติงาน น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.68- 2.34	มีการปฏิบัติงาน ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	2.35 - 3.00	มีการปฏิบัติงาน มาก

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าไค-สแควร์ (The Chi-Square Test) โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05